

Szerkesztőség:

Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:

Salétrom-utca 1189.

Nagy M. könyvnyomda

Hova az előfizetési és.

hirdetési díjak küldendők

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr —

Félévre ... 2 frt 50 kr. —

Negyedévre 1 frt 25 kr. —

Egyes szám ára 5 kr. —

Hirdetések felvételnek: Bécsben J. Danneberg I. Wolzeile 19. M. Dukas I. Wolzeile 6-8. Budapesten: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schwarz Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Haasenstein és Vojler (Janus Gyula) Dorottya-utca 1. Blockner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1., Reuter ügynökség és a Magyar Távir. Iroda. Granátos-utca 8. Tencser Gyula Szerecsen-utca 7., Misrachy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.

Előfizetési felhívás.

Lapunk III-ik évfolyamának 3-ik negyedébe lépett. Ez alkalommal tisztelettel felkérjük lapunk olvasóit előfizetéseik megújítására.

Előfizetési feltételek.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre póstára téve:

Egész évre 5 frt —

Félévre 2 > 50 kr

Negyedévre 1 > 25 kr

Egyesszám 5 kr

A »Szarvas« kiadóhivatala

Hazai gyümölcsészetünk és a szentpétervári kiállítás.

Már több ízben volt ismertetve részint napi- részint szaklapjainkban, hogy az Észak metropolisában: Szent Pétervárott rendkívül nagy becse van a friss csemege-gyümölcsnek és tényleg majdnem hihetetlennek tűnik fel, mily nagy mennyiségű gyümölcs fogyasztatik nem csak Szent-Péterváron és Moszkvában, hanem Riga, Dynaburg, Helsingfors, Smolensk, Rybinsk, Varsó, Kowno, Nisni-Nowgorod. Wilna, Kiew, Minsk stb. stb. nagyobb-kisebb orosz városokban is, mily nagy fényűzés tárgya- ul szolgál a szép gyümölcs az előkelőbb körök és a középosztály asztalánál, és mily magas árak fizettetnek ennek folytán Oroszországban asztali gyümölcsért.

E körülmény Magyarország által ezideig vajmi kevésbé volt kihasználva gyümölcsészetének javára. Halottunk

ugyan Kecskemétről indított szórványos gyümölcsküldeményekről Oroszországba, de épen mert nagyon is szórványosak, komolyan számba nem jöhettek.

Annál jobban sikerült Franciaország és Délirol érdekelt köreinek meghódítani az orosz gyümölcsfogyasztást és tekintve a rendkívüli magas árakat, nagy hasznát látták az oroszokkal való összeköttetéseiknek.

Hogy pedig Magyarország geographice sokkal kedvezőbb fekvésénél fogva, vagy inkább ennek daczará sem uralja de sőt még csak részben sem bírta meghódítani az orosz gyümölcspiaczot, ez bizonyára nem a magyar csemegegyümölcs minőségén mult, mert ez minden tekintetben felveheti a versenyt úgy a francia, mint a tiroli gyümölcsessel hiányzott a kezdeményező, mozgató erő, mely e nagy fogyasztóhoz terelte volna a magyar terményt.

Most azonban érkezett végre az alkalom, hogy a magyar csemegegyümölcsöt egy csapással, könnyű szerével be lehet vezetni Oroszország fogyasztó területeire anélkül, hogy a magyar gyümölcstermelőknek bármi fáradságukba vagy anyagi áldozatukba kerülne.

Csak akarnia kell a magyar termelőnek és nemcsak piacot fog hódítani termelvényének, de megvagyunk győződve hogy ki fogja Oroszország piacairól a versenyző államokat szorítani; mert kedvező helyrajzi fekvése és gyümölcsének kitűnő minősége megadják neki a sikeres versenyre képesítő tehetséget és erőt. Csak be kell mutatnia termelvényének mustráit, az idén pedig bemutathatja, mert jó gyümölcstermés mutatkozik Magyarországon és a magyar gyümölcstermelő el fogja mondhatni a hajdani római császárral: Jöttem! Láttam! Győztem! . . .

A császári orosz kertészeti egyesület gyümölcsészeti kiállítást rendez, mely folyó évi szeptember hó 22-én nyitja meg Szent-Pétervárott a vendégek: Ö császári fensége Nikolaj Michailovics nagyherczeg által a kiállítás nemzetközi lesz és elmondhatjuk, hogy nagyszerű előkészületekkel tételik folyamatba, mert a rendezőség hatalmas eszközöknek lévén birtokában, minden hathatós tényezőt megmozgatott, hogy a siker méltó legyen és megfeleljen az eszközök nagyszerűségének. Europa még nem látott olyan gyümölcsészeti kiállítást, minőnek a szentpétervári kiállítás ígérkezik!

Az orosz császári kertészeti egyesület minden államban jelölt ki egyet az előkelőbb és kiválóbb szakférjak közül, a ki az említett kiállítást illetve ennek ügyeit képviselje az illető államban. Így péld. Magyarországon Mauthner Ödön magkereskedőt tisztelte meg képviselétével. Viszont a magyar kormány, illetve a földmívelési királyi ministerium Molnár István kir. gyümölcsészeti biztost nevezte ki szentpétervári képviselőjéül és bizta meg a magyar osztály rendezésével és ugyancsak a földmívelési magyar királyi ministerium szintén Mauthner Ödön magkereskedőt ruházta fel a magyar csoportbiztos tisztségével Szt.-Pétervárott.

E két férfiú már most minden lehetőet elkövet, hogy Magyarország gyümölcsészete minél nagyobb minél impozansabb méretekben, minél tömegesebben minél szebben legyen képviselve. A gyümölcstermelőknek minden kedvezmény, minden könnyebbség kieszközöltetett, hogy csak tömegesen vegyenek részt a kiállításban: A magyar kormány a kiállításra szánt gyümölcseik szállítási költségeit saját terhére elvállalta, úgy hogy a kiállítókat semmi költség nem terheli, sőt arra meg Mauthner vállalkozik hogy

hogy olyan nagyobb gyümölcsstermelőkhöz, a kik terjedelmesebb nagyobb szabásu gyümölcsöt akarnak kiállítani, Mauthner az ő saját költségén küld szakavatott embert, ki a gyümölcsöt szakszerűen becsomagolja!

A kiállítást érintő minden kérdéssel bátran fordulhat gyümölcsstermelő közönségünk akár Molnár Istvánhoz akár Mauthner Ödönhöz, mindenik kiérdő választ és felvilágosítást legott készséggel fog adni kérdésre.

Ritkán kínálkozik ily kifünő alkalom a hazai gyümölcstermesztés részére minden anyagi áldozat nélkül egy nagy hatalmas és jövedelmező piacot könnyű szerével megnyerni. Közönségünkön áll, hogy ezen alkalmat megragadja és el ne szalassza. Mutassák meg termelőink tömeges részvételök által mire képes a magyar gyümölcstermesztés, mutassák fel Szent-Pétervárot a magyar gyümölcsöskert kincseit. Ha ezeket meg fogják ott ismerni, bizonyára kapva-kapnak rajtok és játszi könnyen kifogják onnan szorítani a francia és a déltiroli versenyt.

Alispáni jelentés.

a közigazgatási bizottság július havi ülésén.

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes vármegye közigazgatási bizottság!

A vármegye f. év június havi közallopótáról szóló rendszerinti jelentésem az 1876-ik évi VI. t. cz. 15. §-a értelemben a következőkben terjesztem elő:

I. Közegészségügy.

E rovat élén emlékezem meg ama súlyos veszteségről, mely vármegyénk közegészségügyét megyénk főorvosa, Dr. Kovács István halálával érte, A mult hó 30-án szőlitotta el körünkben a halál a kitünő tisztviselőt a sokoldalú tudóst ki 32 esztendeig szolgálta mint a vármegye orvosa a közegészségügyet hiven és fáradhatlanul s kinek buzgalmából odaadó tiszti tevékenységéről sokszor volt alkalma meggyőződni a közigazgatási bizottságnak melynek ő e bizottságok szervezése óta állandó tagja volt.

Bizonytal mindannyiunk érzetét tolmácsolom midőn indítványozom hogy a megboldogult hervadhatlan érdemeit jegyzőkönyvünkben örökítsük meg s részvétünket a megboldogult özvegye irányában levéllileg kifejezzük.

Áttéve a közegészségi állapotok ismertetésére jelentem hogy a közegészség júniusban az előző havinál valamivel kedvezőbb volt. Nevezetesen a kanyaró járvány P.-Szt. Tornyan és Orosházán a ronsoló toroklob járvány pedig Békésen és F. Gyarmaton teljesen megszűnt ezen kívül az utóbbi betegség azon többi kérészekben is a melyekben a mult hóban járványoskodott -- csökkent, így M.-Berény-

ben s Kétegyházán csupán 1—1. Orosházán s Endrődön 2—2, Körös-Tarcsán 3, B-csabán s Öcsödön 12—12 esetben fordult elő ellenben K.-Ladányban s Szeghalom még mindig járványszerűleg uralkodott.

Békésen a hó vége felé a kanyaró járványszerűleg s oly rohammal lépett fel hogy Forgács tanító iskoláját a vizsgamegtartása előtt be kellett zárni. Ugyancsak a kanyarónak M.-Berényben 51. Csorváson 1 esete fordult elő.

A hökhurutnak és hagymáznak Gyulán 1—1 halállal végződő a vörhenynek B.-Csabán Csorváson és Gyomán 1—1 esete fordult elő.

Végül a trachomának Bánfalván 5, T.-Komlóson 2, Orosházán pedig 148 esete konstataltatott.

A ragályos betegségek terjedésének megakadályozása céljából a megfelelő óvintézkedések mindenütt pontosan megtettek.

A köztisztaság fenntartására a mult hóban is kellő gond fordított. E tekintetben a mult hó folyamán rendeletet bocsájtottam ki az első foku egészségügyi hatóságokhoz meghagyván a trágyának és minden más bomlás alá eső s netán fertőző vagy a levegő tisztaságát rontó anyagoknak a községből való eltávolítását a csapadék vizek levezetését a közfogyasztásra szánt élelmi szerek megvizsgálását stb.

Az állategészségügy az előző havinál kedvezőtlenebb volt. Ugyanis a sertésorbáncz Vésztőn, gróf Wenckheim testvérek kertmegi uradalmában járványszerűleg lépett fel s ezen betegségben több mint 100 sertés hullott el. A járvány azonban a hó vége felé alább hagyott.

Ugyancsak a sertésorbáncznak Gy.-Váriban 4. N.-Szénáson pedig a ragadós szájszél és körömfájásnak 27 esete fordul elő. Az utóbbi járvány azonban még e hóban megszűnt s a zárlat feloldatott.

Ezenkívül Gyulán 2, Kétegyházán s Szent-Andráson 1—1 lépfene, Gyomán és Endrődön 1—1 veszettség, — végül ugyancsak Endrődön 1 takonykór eset fordult elő.

A ragályok tovaterjedésének meggátolása céljából az előirt óvintézkedések pontosan foganatosítottak.

II. Közbiztonság.

A személybiztonság a lefolyt hóban a következő esetekben lett megtámadva:

A szarvasi járásban és Gyomán néhány kisebb verekedés volt, melyeknek tettesei megbüntettetek.

Uj-Kigyóson a lefolyt hó 17-én este Ontovics Pál m.-bodzási illetőségű csavargó Márton Ferencz 18 éves fiut az ő kigyósi majorba vezető uton megtámadta tőle tarisznyáját s abban levő kenyerét el akarta venni de nevezett megtámadott ellenállt s megfutamadott támadót üzőbe vette, s daczára annak hogy a nála levő késsel védekezett elfogta. Nevezett tettes a kir. bíróságnak átadatott.

F.-Gyarmaton Bódi Albert kéregetőt Rozner György megtámadta s véresre verte Ezen tettes szintén átadatott a bíróságnak.

A vagyonbiztonság a következő esetekben lett megzavarva:

Löwy Mór kondorosi bíráló házából június 29-én ismeretlen tettesek a zár föl-

törésével 90 kg. szalonnát 45 frt, s 1 vekányi búzát 1 frt 60-kr. értékben a magtárból elloptak.

Pipis Pál és István T.-Komlóson június 5—6 közötti éjjelen 7 frt értékben 33 drb csirkét loptak el Bedrony Zsuzsannától. A tettesek átadattak a bíróságnak.

Petrovszky György b.-csabai lakos kárára június 11-én élelmi szerek, Grünberger Bernát b.-csabai lakos kárára június 15-én apró jószágok lopattak el ismeretlen tettesek által.

Szintén ismeretlen tettesek által Schwarcz Jónás Kovács Tamás és Kocziha Mihály b.-csabai lakosok házában betörés kísérelt meg, de a tettesek véletlenül megzavartattak.

Kolozsi Mihály mező-berényi lakos zsebéből B.-Csabán a vasuti indóháznál június hó 29-én 1717 frtot tartalmazó tárczáját ellopták.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— Az árvapénztár kezeléséről alkotott szabályrendelet a belügyminiszter a megyei közigazgatási bizottsághoz a következő rendelettel küldte vissza: Békésvármegye közigazgatási bizottságának Gyulán Szarvas község által a községi árvapénztár kezeléséről f. évi február hó 3-án 19 sz. a. alkotott és a közig. bizottság által f. évi május hó 14-én 372 sz. a. felterjesztett szabályrendeletet a következő értesítéssel küldöm vissza. 1. A 2-ik §-a melyben az mondatik ki hogy a gyámpénztárnak évi fizetése 400 frtban, a gyámpénztári ellenőr fizetése szintén 400 frtban állapittatik meg kik ezen fizetésüket a 254/92 számú vármegyei árvaügyi szabályrendelet IV. fejezete 81-ik §-a alapján az abban jelzett igénybe vehető kedvezmények és korlátok között a szerint a mint a tartalékalap alaga engedendj, részben vagy egészben a tartalék alapból nyerik mellőzendő miután a községi gyámpénztárnok és gyámpénztári ellenőr mint községi tisztviselők fizetésének megállapítása nem a községi árva pénzkezelési hanem a községi szervezési szabályrendelet keretébe tartozik továbbá mert a községi gyámpénztári tartalék alapnak a községi gyámpénztár tartásával járó kiadások fedezéséhez való hozzájárulása a gyámpénztár és gyámpénztári tartalék alapállásának számba vételével csak esetről-esetre határozható el s a községi képviselő testületnek határozata az 1877 XXX. cz. 298. §-ához képest hozzám felterjesztendő lévén, e részben külön kijelentésnek a szabályrendeletbe felvétele felesleges, 2., Miután a községi gyámpénztárnok és ellenőr tiszti biztosítékainak megőrzésére a vármegye gyámpénztár legalkalmasabb a 3-ik §-a módosításával kimondandó hogy a községi gyámpénztárnok és ellenőr tiszti biztosítékairól szóló takarékpénztári betét könyvek vagy okmányok a vármegyei gyámpénztár őrizete alá adandók. 3., A 6-ik §. első bekezdésében az mondatik ki, hogy a gyámpénztárba befolyt pénzek 6%-toli gyümölcsötetés mellett adatván kölcsön 5%-toli a gyámoltat vagy gondokoltat 1%-tolin

pedig a tartalék alapot illeti. Ez a kijelentés módosítást igényel mert a gyámoltak és gondnokoltaknak a gyámpénztár részéről magánosoknak ki adott kölcsönök után befolyó kamatok a gyámoltakat és gondnokoltakat illetik meg s a kamatokból az 1877 XX. t. cz. 239-ik §-a értelmében legfeljebb 10% vonható be a gyámpénztári tartalék alap javára, s így a 6% kamat mellett például 100 frt tőke pénz után befolyó 6 frt kamatból 10%-nak az az 60 krnak a gyámpénztári tartalék alap javára levonásával a gyámoltak és gondnokoltak 5 frt 40 kr. az az 5⁴⁰/₁₀₀ % kamatban részesítendőkkétségtelen hogyha gyámoltak javára gyámpénztárba befolyó pénzek magánosoknak 6% pénzintézeteknél pedig 6% kevesebb kamat mellett vannak elhelyezve a gyámpénztár a gyámoltak és gondnokoltak részére 6% illetőleg 10%-nak a gyámpénztári tartalék alap javára levonásával 5⁴⁰/₁₀₀ % kamatot veszteség nélkül nem fizethet E veszteség azonban elhárítható a közös kamat kulcsnak alkalmazásba vételével ha a szabályrendeletben kimondatik hogy a gyámoltak és gondnokoltak részére a gyámpénztárba befolyt magánosoknál 6% pénzintézeteknél pedig 6%-nál kisebb kamat mellett elhelyezett tőkepénzek utánjáró kamatok félévenként június és december hó végén összeadtván az átlagos kamatláb kiszámítatik és az eszerint járó kamatok az illető gyámoltáknak és gondnokoltáknak augusztus hó 1-én és február hó 1-én a gyámpénztári tartalék alapot illető 10%-nak levonásával kifizettetik. Ha pedig a kamat kiutalványozva nem lett vagy fel nem vétetik, a közös kamat kulcs szerint járó kamat a gyámpénztári tartalék alapot illető 10% levonása után a gyámolt vagy gondnokolt tőke követeléséhez hozzáírással tökesítendő. 4., Miután a községi árvapénzkezelési szabályrendeletnek nem a megyei szabályrendelet egyes szakaira való hivatkozással hanem a községi szabályrendeletbe az oda tartozó rendelkezéseknek teljes szövegükben felvételével kell egy teljes egészet képezni s miután Szarvas községnek említett szabályrendeletével a nevezett község képviselőtestülete által az 1877 XX. t. cz. 287-ik § ához képest alkotott s az 1879 évi július hó 16-án 32989 sz. a. kelt itteni intézménnyel jóvá hagyott szabályrendelet több §-a lényeges változást szenved szükséges. hogy a községi árvapénzkezelési szabályrendelet egészben újból állíttassék ki, és jóváhagyás végett hozzám felterjesztessék. Felhívom tehát a közigazgatási bizottságot hogy jelen rendeletem hiteles másolatának kiadásával utasítsa Szarvas községét hogy árva pénzkezelési szabályrendeletét a fentiek szem előtt tartásával módosítsa és az újból kiállított szabályrendeletet jóváhagyása záradékkal leendő ellátás végett a közigazgatási bizottság útján három példányban mielőbb terjessze fel, Budapesten 1894. június 5 én a miniszter helyet: Jekelfalussy s. k. miniszteri tanácsos.

— Népmozgalmi kimutatás az 1894. év második negyedéről. Született Szarvason fi 106, nő 112 összesen 218, Meghalt fi 77, nő 85 összesen 162 Szaporulat 56, Elhalt korra nézve 0—1-évig 49, 1—5-ig 30, 5—10-ig 3, 10—15-ig 4, 15—20-ig 12,

20—25-ig 2, 25—30-ig 4, 30—35-ig 7, 35—40-ig 2, 40—45-ig 5, 45—50-ig 4, 50—55-ig 4, 55—60-ig 6, 60—65-ig 9, 65—70-ig 5, 70—75-ig 10, 75—80-ig 3, 80—85-ig 2, 85—90-ig 1. Halálnemre nézve: Halvaszületett 4, Velezületett gyengeség 6, Ráנגgöres 10, Aszkor 2, Agykétlob 9, Agyhüdés 7, Hártastoroklob 2, Roncsoló toroklob 6, Hörkhurut 8, Hörglob 16, Tüdőlob 20, Mellhártyalob 1, Tüdőlégdag 4, Gümükör 21, Szivhüdés 1, Hashártyalob 5, Bélhurut 5, Sárugasag 1, Kanyaró 2, Eskor 2, Hagymáz 1, Rákos elfajulás 3, Aggkor 14, Vizkor 3, Petefészektömlői, Gerinczagylob 2, Holyagos küteg 1, Csigolya szu 1, Orbáncz 1, Vizbefult, Önkasztás 1. Ismeretlen betegségben 3.

— Fegyvergyakorlat. Augusztus 22-én kezdődő 35 napi fegyvergyakorlatra behívtak a következő gyalog honvédek: Szlovák Pál, Hercz Adolf, Fábian János, Palkovics János, Nyemcsok János, Kurlik György Demeter András, Bartyik Márton, Kolompár András, Pribelszky Mihály, Medvegy Pál Csicsely Pál Kiszely János, Fabó Pál, Zvara Mihály, Viszkok János Viszkok András, Vaigel Pál Tóth Pál, Trnovszky Pál, Tóth Pál, Prievara Mihály, Prievara György, Medvegy János, Megyik János, Miskár Mihály, Leslyan János, Liska Mihály, Kiszely György, Krajcsovicz György, Hegyi György, Gergely István, Czesznak Pál, Csicsely Mihály, Brusnyiczky György, szept. 12-re behívtak Janyecz Pál és Galó András.

— Folyaom fevigyázói állás. A földmivélsügyi ministerium a szarvasi és gyoma kir. folyamfevigyázói állomásra pályázatot hirdet. Fizetés 450 frt. Pályázati határidő aug. hó vége.

— Behívó jegyek. Behívó jegyeket kaptak még a következő honvédhuszárok: Vele Mihály, Petritz József, Molnár Pál, Litavecz Mihály, Kamba András, Hraskó Pál, Kmetykó Mihály, Berecz Mihály, Majer Mihály, Lustyik János, Terem Pál, Glózik János, Pimiller József, Palkó György, Pribelszky Pál, Nyemcsok Mihály, Keller József, Deim Károly, Csonka János, Időtartam: Augusztus 21-től kezdődő 35 nap.

— Ének és testgyakorlati előadás. Raáb Sándor ének és légtornász társulata a főszołgabírótól tiz előadásra engedélyt nyert.

A föld és házbirtok utáni ált. jöv. pótdó kivetési lajstrom holnaptól számítandó 8 napon át a városi előjáróság II-ik ügyosztályánál közszemlére van kitéve.

— Megszámozva. Rendőreinket a napokban megszámozták. Mindes egyes rendőr kalapjának baloldalára van felvarrva a messzeről kivehető aranyozott szám.

— Gróf Csáky Albin diszpolgári oklevelét már elkészíté Morzsányi József budapesti diszműáros. A diszoklevél a legközelebbi városi gyűlésen fog bemutattatni.

— Elmentek a színészek, Báródy Károly 20 tagból álló színtársulata 8 előadást tartván Kondoroson, a hét elején Elekre távozott. A társulat Bisson választán ezimű vigjátékával bucsuzott el a kondorosiaktól kik rokonszenves pártolásban részesítették az igyekező tisztességes színtársulatot Kondoros megfelelt a várakozás-

nak a megnyílt az útja ezzel nagyobb társulatoknak oda hol eddig közönyre akadtak a kisebb vándor csapatok. A Báródy társulat főbb szereplő erői: Báródiné-Csányi Jusztí Jeszenszky Csáder Irén, Balláné Török Cornél. Török Margit Szabóné, Nyárai Antal, Prágai Sándor, Kovács Gyula, Jeszenszky (Német Dezső) és Bródy.

— Tanító választás. A kondorosi ev. egyház tanítójává a mult vasárnap tartott közgyűlésen egyhangulag Lustyik János választatott.

— Uj gondnok. Kondorosi ev. egyház uj gondnoka a régi gondnok Csonka János lett ismét egy évre.

— Tűz. Jánossy Géza Kondorosi lakos tanyáján cséplés alkalmával tűz ütött ki, mely szerencsére csak egy ólat hamvasztott el s idején eloltatott.

— Nem akar fizetni. Az első magyar azt a tüzkárt mely a mult héten eset. a kondorosi Dérczy bérletén mert hogy az asztag a részesekké volt — nem akarja vállalni. De hát a tulajdonos feltétlenül ragaszkodik a részesek igazához.

— Elhaltak. Julius 17-én Brlázs Judit Temesváry György egy éven alóliak, Jul 18-án Melis Zsuzsanna Pleskó György egy éven alóli, 19-én Janecski András 19-éves, 20-án Kóczy Julia 14 éves, Magyar János egy éven alóli, Bankó János 1-éves.

— Uj főispán Legközelebb tehát mégis csak ténynyé fog válni, hogy Békésmegye ismét uj főispánt kap. Tallian Bélának belügyministeri állam titkárrá való kinevezése legközelebb várható s hogy eddig is késett a kinevezés, állítólag csak magától a főispántól függött. Beavatott budapesti politikai körökben arról beszélnek már, hogy Békésmegye uj főispánjává Vadnay Andor belügyminiszteri osztálytanácsos nevezetnék majd ki.

— Az ájtatos század. Páris helyőrségi templomainak egyikében egy vasárnap a lelkész mise közben véletlenül hátratekint és látja hogy közvetlenül az oltár mellett buzgón terdepel egy katona egészen elmerülve imájába. Mise után magához inti az ájtatos katonát,

— Kedres fiam nagyon örülök hogy téged is a hiveim köze számíthatlak de mondd meg igazán lelkedre a magad jószántából vagy-e itten vagy mi ösztönzött az idejövételre?

— Egészen a magam akaratából jöttem — feleli a katona.

— Senki sem parancsolta?

— Senki, abbé ur!

— Jól van, kedves fiam, maradj meg csak vallásos buzgalmadban. Ez alkalommal pedig nesze jutalmul — husz krajczár.

A katona megörült az ajándéknak és hazakerülve társaihoz, elmondta nekik az esetet. A következő vasárnapi misén a lelkész most már kíváncsiságból hátratekintett és ime — ott terdepelt az egész század!

NYILATKOZAT.

Alólirottak ezennel kijelentjük, hogy Golián István és Mázor Elemér urak között fenforgott becsületbeli ügy előttünk a mai napon a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

Szarvason, 1894. évi Julius hó 17-én

Lustyik Miksa,

Mikolai Mihály

Gruber Géza,

Dr. Salacz Oszkár,

mint Golián István ur megbízottai.

mint Mázor Elemér ur megbízottai.

— Az első félév. Régi vágya volt a tanároknak és a tanulóknak, hogy a sajtóban egy teljesen független s mellett magas irodalmi színvonalon álló lappal érdekeik képviselve legyenek. — Ez a vágyunk teljesült akkor, mikor a Benedek Elek szerkesztésében a Nemzeti Iskola megindult — Ez a lap már egy féléves multra tekinthet vissza. És ez a félév az elért sikereit tekintve a lapnak — valóban olyan, milyennel egyetlen tanügyi lapunk sem dicsekedhetik. Ugyanis egy szaklapnak az a fő előnye, ha azt az érdekelt hatóságok magok is szorgalmasan olvassák. És tekintetben a Nemzeti Iskola elmondhatja magáról, hogy ezt nemcsak megérte, de a szó teljes értelmében figyelemre is méltatják közleményeit a miniszteriumtól elkezdve a vármegyékig, az egyes egyházi hatóságokig. Ennek a sikernek pedig egyetlen titka a férfias nyíltság egyfelől s másfelől a szerkesztő előnyösen ismert neve. Benedek nem tanár, nem tanító, neki tehát e téren sem elérni való céljai, sem pedig semmiféle érdekei nincsenek. A tanítóság és a tanárság tehát csak a saját önérdekét mozditja elő, midőn e kitűnően szerkesztett politikai tanügyi lap körül csoportosul. — A kauczió letételével felszabadította magát ez a lap a szájkosár nyügei alól. Ez pedig igen fontos dolog, mert így kritikát s ha kell, éles támadást intézhet a kormány általános politikája ellen is, ha ebben a tanügyi érdekét sértve látja. Ez az első lépés a szabadság felé. Ez az első lépés a szabadság felé. Ez az első lépés a szabadság felé.

— Rendőri hír. Folyó hó 19 és 20-ika közötti éjjelen ismeretlen tettes a főgymnásiumi épület igazgatói szobájába az ablakon keresztül behatolt s ott három asztalfiókot egy papírvágó ollóval felfeszítvén összesen mintegy 1000 forint értékű tárgyat, mely egy papírba volt beletéve, a fiókban maradt. Ugylátszik ezt nem véletlenül észre a vakmerő tolvaj. A nyomozás szerint a tettes a rozoga ablakot addig rázta még annak ütközője engedett s a behatolást lehetővé tette. A szoba padozán maradt lábnyomok után ítélve a tolvaj meztelán volt. A rendőrség erélyesen nyomozza a tettest, ez pedig azonban eremnytelenül.

CSARNOK.

„Szédes“ előtt.

(Folytatás.)

Feri a társadalmi életben (diák társadalom) mindig fogadott. »Fogadjunk nem igaz» — »Fogadjunk hazudsz» — és »Fogadjunk nem úgy volt» — ez volt a szavajarása.

Egyszer Zs. tanár (hires matematikus nekem kedves emlékü jó tanárom) fölshólitotta felelni:

— Na Feri, tudod-e a leczkét?

Feri fölugrik nagy fürgén, szemközt nézi a mosolygós arcczal a rettegett szin-

goru tanárt, s azt mondja neki onnan a padból:

— Fo—fo—fogadjunk tanár ur, nem tudom!

Zs. tanár nagyot néz fölhársan az osztály kaczagása, s arra a tanár is elczagja magát, odacsapja a törölő szivacsot a katedrához, s azt mondja:

— Fo—fo—fogadjunk, szekundát irok be neked!

— E-egyel-több vagy kevesebb, e-egyre megy.

S azóta »Fogadjunk Feri»-nek hívtuk. Zsigát Zsoltnak csufoltuk meg »preczes»-nek; Zsoltnak azért, mert a történelmi órán azt állította egyszer felelés közben (a zsidók történelméből felelvén), hogy Saul után Zsolt következett a királyságban. Ez vastag állítás volt. Hogy perezcsesnek miért hívták, arra máskor kerül rá a sor.

A kamaránk, tudniillik a szobánk, kitűnő kamara volt. Eredeti diákszoba, összevagdalt tintás asztallal, rozogalábu recsegő székekkel s a falak kormosak a pipafüsttől. A kollégiumból a konviktusos angyalverbeliek a délutáni órák után odasereglettek mihozzánk s mi vendégszeretően traktáltuk őket polgári »marczy»-kenyérrel (viszonzásul az ő konviktusos »brugó»-jukért) és legfőbbképpen hazai dohánynyal, Néha olyan füstöt csaptunk, hogy a nyitva hagyott felső ablakon csak úgy tódult ki, mintha szobátűz lett volna odabenn.

A sze én, házi asszonunk, egy sokgyerekes sovány, vézna csizmadiáné, olyankor nagy halkán benyitott, bedugta a fejét s félénk hangon szólt;

— Ne tessék úgy fűteni a kályhába, mert nagyon füstöl ki az ablakon, s ha erre jár vagy egy tanár, még azt hiszi hogy pipáznak idebent.

Sovány bokáju, vézna lábu, pókhasu öt darab maszatos gyerek; mint az orgonasip rendben egymás után. A legkisebb mindig ott csuszkál. Az apja műhely háta felkötött ingecskével a földön és pacsma-golt a csirizes tában. Néha csupa csiriz volt s az apja csókolt a legjobb és azt mondogatta, hogy suszer lesz az eszemadtából. (A csizmadiák apai ambíciója.)

A csizmadia maga siket volt, mint, az ágyu s beszélni abszolúte nem lehetett vele.

Mikor panaszkodtam, hogy korán reggel, későn estve kalapál, hogy aludni se lehet tőle mindig a زال védekezett, hogy hiszen ő oly csöndesen veri azt a talpat, míg is hallani jóformán.

Persze, mikor süket az ember!

Mindig kalapált a szegény ember, de azért sohasem volt garas a háznál elvittete pik, — főzido. A arráságok közt mindig volt egy-egy hasrágós, avagy hideglelés, a gilisztaczkrot meg ugy ették, akárcsak a kenyeret.

S az egész család mi belőlünk élt, a mi természetben kiadott liszt, bab, lencse, kása és só holminkon táplálkozott s egyre gyarapodott számra nézve; minden évre jutott egy-egy gyerek sőt egyszer az egyik évre kettő is esett. A or ma csap a uennünket is az iskolából engem is, Ferit is, me a sánta Zsigmondot.

Hogy eset meg? Nem kell rosszat gondolni. Bizony jó fiuk voltunk mi akkor emberbaráti dolgot cselekedtünk csak hogy egy kicsit diákosan. És — szédes elé kerültünk.

Epen karácsony előtt volt, csikorgó hideg télen, hogy a hó csak úgy sirt az ember lába alatt. Egyik este együtt ültünk a szobánkban fűtöttünk erősen pipáztunk nagyban és beszélgettünk kogyan lesz ott-hon a vakáció alatt. Kártyázás dióra és máriásozás nagyapóval krajczárba s akár nyer akár veszít az ember, mindig nagyapó fizet. Ugy ám, nagy öröm az!!

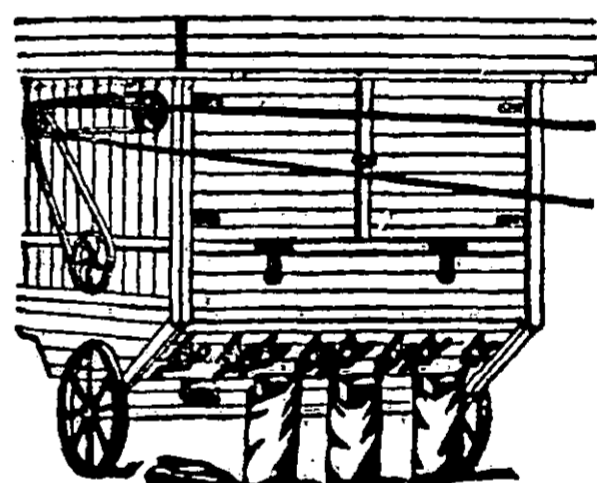
A fűtőfánk meg éppen elfogyott másnap akartuk az asszonyt elküldeni a fás-piacra; az utolsót fűtöttük el akkor este. Ha pedig nekünk nem volt fánk, a csizmadiáknak se volt, mert azok is a miénket fogyasztották. S másnap az asszony nem mehetett fát venni, magunknak kellett elmenni, az asszony...

Nekem már napközben föltűnt, hogy a szomszédasszony, a ki tudalékos javas teremtés volt s bába-hirében állott, ott settenkedett mindig a konyha körül s nagy fontos képpel sugott-bugott össze a csizmadiánéval a ki már — nagyon egyenesen járt.

(Folyt köv.)

Felelős szerkesztő: Mihálfí József.
Kiadó: Szapszay János.

Szabadalmazott

„Legujbb találmány!!“

Gőzcséplőgép- gőzmalom tulajdosok valamint Uradalom. Gabna kereskedők és gazdák

!!FIGYELMÉBE!!

Szabadalmazott király zsáktartók melyek tökéletesen megóvják a zsákok szájának rongyosodását, felszerelése mindenhol, gépre nagyon egyszerű feccavarral bárki által eszközölhető egy cséplés idénye alatt maga magát kifizeti: kaphatók olcsón Ludvig István okl. gépészműhelyben, Szarvas, Tehén-utca 664. szám alatt és ifj. Pól Károly vaske-reskedő urnál hol ezen szabadalmazott zsáktartók megtekinthetők, tisztelettel

LUDVIG ISTVÁN

gépész.

Uj találmány.